

Extrait du CGTCatalunya.cat

<http://www.cgtcatalunya.cat/spip.php?article12718>

Entrevista a Marta Minguella, de CGT Ensenyament: "Els que parlen d'adoctrinament no demostren mai una anàlisi

Date de mise en ligne : dimecres 10 de gener de 2018

CGTCatalunya.cat

El col·legi concertat Viaró ha estat al punt de mira dels mitjans d'arreu del país després que Inspecció del Treball els hagi interposat una sanció de 50.000 euros per discriminació en la contractació de personal -no contracten dones per als cursos superiors a infantil- i per bloquejar la promoció de les dones que sí tenen als cursos de 3, 4 i 5 anys. Tot i que el centre ha posat un recurs al·legant la llibertat per tenir un model educatiu segregador també al professorat, la resolució és clara. Marta Minguella, delegada de la sectorial d'Ensenyament de la CGT, sindicat que va acudir a Inspecció del Treball per denunciar el que la pròpia institució ha acabat considerant una discriminació de gènere, ha estat seguint tot el procés així com altres dubtes i marges de millora del sistema educatiu català. Aprofitem el cas del Viaró per parlar amb ella sobre concerts, la dona a l'ensenyament, les acusacions d'adoctrinament i les apostes de renovació com el projecte Escola Nova 21.

- Vau portar l'assumpte del Viaró al Síndic de Greuges al febrer i no va ser fins al març que vau acudir a Inspecció del Treball. Per què?

Quan entres una denúncia al Síndic, es posa en contacte amb les dues parts afectades. Amb això esperàvem una resposta del Departament d'Ensenyament que no es va produir. Vam reflexionar que aquest era un tema laboral i per això vam acudir a Inspecció del Treball. Creiem que hi havia discriminació de gènere en la contractació i ens han donat la raó.

- Com vau tenir constància?

A través de les xarxes. Una persona va penjar la part de l'ideari del Viaró que tenien a la seva web, on posava que contracten exclusivament homes.

- No només critiqueu que això passi sinó que el centre tingui un concert amb la Generalitat.

Mentre hi hagi diferències de classes hi haurà escola privada perquè els privilegiats volen estar separats de la resta de la societat. Ara bé, aquestes persones haurien de pagar-se íntegrament l'educació. Més encara quan es tracta de l'Opus Dei, que el podem considerar una secta que es dedica a educar però amb un ideari racista, masclista i xenòfob. Aquests centres reben 30 milions d'euros públics anuals.

- Quan ho vau denunciar, el Viaró va despenjar del seu lloc web el fragment.

Justament el tros que diu que es contractaran només homes. Quan són consultats per Inspecció del Treball, diuen que ho han tret per pura supervivència però que de facto ho continuen aplicant. No se n'amaguen. Ho justifiquen amb motius pedagògics i per això nosaltres vam aportar informes que diuen el contrari. Inspecció del Treball ratifica que no hi ha cap evidència empírica que sustenti el seu model als documents que va presentar el Viaró.

- En qualsevol cas, Inspecció del Treball no es pot pronunciar sobre el concert ni el model educatiu.

Sanciona pel que té competència, és a dir, l'aplicació de la llei d'igualtat entre homes i dones que diu que s'ha de contractar per mèrits i capacitat i no per motius de sexe. Però no es queden aquí. Detecten també la impossibilitat de promoció de les dones, que no poden accedir als equips directius. Contracten dones a educació infantil perquè ho vinculen a "la maternitat i la proximitat i la relació amb la mare en aquestes edats". De nou, es relega la dona a tasques de maternitat... Són dues sancions de 25.000 euros.

- Dieu que la sanció us dóna la raó pel que fa als concerts educatius. Per què?

Hem estat sempre contundents: volem una línia pública única perquè és l'única manera de garantir la igualtat social. L'escola és un eix vertebrador on es poden compensar desigualtats. Mentre hi hagi pública i concertada això no passarà perquè es distingeix entre classes socials en l'accés. El Departament d'Ensenyament ho enforteix més amb la seva política de matriculació.

- Un concert per se no necessàriament és negatiu si es gestiona bé. O sí?

Està en mans d'una privada, és un 40% de l'escola a Catalunya. Des del sindicat no ens podem creure que una privada tingui altres interessos. Amb la nostra tradició anarcosindicalista, creiem que la gent de la classe obrera ha de tenir accés a l'escola per tenir igualtat social i esperit crític.

- Hi ha actors educatius que diuen que l'escola concertada serveix per fer front a booms de demanda.

Quan es va crear el funcionament de la concertada, ens van vendre això, que seria un impàs perquè al final tot fos públic. Ha estat una enganyifa perquè han enfortit el sistema. S'ha de fer el canvi gradualment. Creiem que als col·legis de l'Opus, com el Viaró, se'ls ha de retirar el concert immediatament.

- No és el mateix un concert amb l'Opus que amb una escola laica.

Hi ha un 5% de les escoles concertades que compleixen els requisits de la resta d'escoles públiques. La pràctica demostra l'ideari de cada centre. Hi ha moltes escoles concertades que classifiquen l'alumnat que hi entra, de vegades amb pràctiques il·legals. Les concertades teòricament són gratuïtes però posen unes quotes extres que allunyen les famílies amb pocs recursos. A Barcelona hi ha escoles concertades que no tenen ni un alumne immigrant mentre n'hi ha públiques amb un 95%.

- El Viaró us ha respost dient que presentarà al·legacions i que defensa el model educatiu que han seguit fins el moment.

Funcionen com una secta, no canviaran d'idea. Continuen dient que aquesta és una bona fórmula perquè ho avalen els seus estudis. Presenten al·legacions per la part econòmica però no poden desmuntar aquests arguments de cap de les maneres. Sent de l'Opus, no renunciaran a l'educació diferenciada.

Amb la resolució ens adonem també que hi ha una vulneració de la política de concerts. Hem presentat una denúncia al Departament d'Ensenyament perquè arran la denúncia a Inspecció del Treball diuen que no tenen competència laboral i de contractació a les escoles concertades. Però quan fas el concert, tens un contracte amb condicions i, de fet, la llei de concerts diu que el Departament és responsable de revisar el tipus de contractació de les escoles concertades.

Ens sentim doble desprotegits. Segons la normativa dels concerts, l'obligació del Departament seria obrir una comissió de conciliació, que ja sabem que tenim perduda perquè està composta per un titular del centre, un representant del consell escolar del centre i un representant del Departament, tres parts interessades. Al 2011 Irene Rigau va modificar l'estructura d'Ensenyament i crea una direcció general dels centres privats i concertats, el director de la qual acaba sent un exdirectiu de l'Escola Pia. Amb el 155, el govern espanyol va posar a Miquel Mateo, qui havia estat president de la Federació d'Escoles Cristines de Catalunya. En el fons el canvi no ha estat tant greu.

- Dius que ho teniu perdut però, en qualsevol cas, és per com està redactada la llei.

Potser abans de crear la direcció general, la persona en representació del Departament podria ser algú amb una visió diferent.

- Havíeu tingut casos similars?

No, el Viaró destapa una possible pràctica a les escoles de l'Opus. Tot i així, les polítiques que aplica el Departament d'Ensenyament castiguen les dones i la maternitat. Fa dos cursos ens vam trobar una persona que, després de tenir les substitucions per maternitat, torna al centre on havia treballat des de feia set anys i el director no li renova i li dóna la plaça a qui havia fet la substitució. La persona afectada decideix denunciar-ho i guanya. Malgrat tot, el Departament no va actuar contra la direcció.

També hi ha la normativa que afecta al professorat interí, que determina que a finals de juliol o d'agost es dóna a conèixer el seu destí. Si tens permís per maternitat, et poden donar l'adjudicació en aquestes dates però, si canvies de serveis territorials, de categoria professional o de jornada laboral, no comences a cotitzar fins que t'incorporis al centre. És un afer que afecta als centres públic perquè els privats tenen la seva pròpia normativa.

- **La maternitat no és l'únic afer relacionat amb les dones que hi ha a l'ensenyament. Generalment, quan més alt és el grau menys percentatge de professores hi ha.**

Tenim molta a fer. A tots els sectors els equips directius tenen més homes que dones malgrat que al conjunt del professorat hi ha més dones.

- **L'Assemblea per a una Escola Bilingüe ha estat un actor actiu durant els darrers mesos a Sant Cugat. Estan convençuts que a l'escola s'adoctrina amb cartells, llibres i l'actitud d'alguns professors.**

És una barbaritat amb una manipulació mediàtica molt gran. És un argument molt utilitzat pel PP i Ciutadans. Utilitzen temes identitaris que els permeten tenir un bon aparador mediàtic. Des del sindicat tenim clar que s'adoctrina però no a favor de la independència sinó amb llibres de text que diuen que la culpa de l'atur és el salari mínim o la incorporació de la dona al mercat de treball, que Machado i Lorca van morir en lloc d'haver sigut assassinats, quan s'ensenya religió, quan entra la banca a través de convenis per fer educació financera, quan es treu la filosofia del currículum perquè no s'obre l'esperit crític...

Fan molt mal amb les seves denúncies perquè tenen una plataforma mediàtica que els amplifica les fal·làcies. Tot plegat genera una persecució ideològica del professorat. Si el discurs cal·la, provocarà l'autocensura del professorat perquè fins i tot hi ha alumnes que se n'aprofiten. Per exemple, conec un cas en què un alumne avisava a la direcció sobre cada professor que portava el llaç groc.

- **Ells mostren cartells i llibres...**

Sí però normalment estan totalment manipulats. Per exemple, el cartell que va ensenyar l'Albert Rivera al Congrés era un mapa lingüístic. No demostren mai una anàlisi exhaustiva.

- **A Sant Cugat hi ha 11 escoles que han decidit sumar-se al projecte d'Escola Nova 21 i l'Ajuntament ha decidit donar-hi suport. Com ho veieu?**

Som obertament crítics amb Escola Nova 21 alhora que entenem perfectament que les escoles s'hi hagin apuntat en base a la seva manca de recursos que dóna el Departament. El professorat se sent mancat d'espais de comunicació i trobada i fa un sobreesforç per aconseguir-ho. Ara arriba un producte que els han dit que serà la seva solució perquè arribaran diners d'Europa. Si bé, el projecte està format per cinc entitats: el Centre UNESCO, la UOC, la Diputació de Barcelona, la Fundació La Caixa i la Fundació Jaume Bofill. El jesuïtes també tenen un pes important. Com entra això al Departament d'Ensenyament quan ells ni hi són?

Quan van presentar el producte, van dir que havien fet una tasca prèvia de selecció d'escoles i, a principis de setembre del 2016, van fer el programa Una altra escola al 30 minuts de TV3. En aquest moment molta gent els compra el producte malgrat que el seu plantejament bàsic és que l'ensenyament a Catalunya està molt malament i venen ells a solucionar-ho. Al programa no surt ni un moment el Departament, que no es pronuncia però deixa fer.

A més, quan analitzes qui són els membres de la plataforma, és impossible creure's que vetllaran per l'escola pública. Són gent vinculada a entitats privades i empreses que venen productes d'innovació i de formació del professorat justament quan el Departament ha deixat a zero el pressupost de formació. Eduard Vatlory, que és al capdavant, ha tingut diversos càrrecs al Departament, ha estat a una fundació del Mas-Colell que enmig de les retallades va rebre 8 milions d'euros públics... És molt opac perquè hi ha càrrecs que ni tan sols són penjats al Diari Oficial de la Generalitat. Tampoc se sap quin tipus d'entitat és Escola Nova 21. Vatlory diu que no figuren al registre d'entitats perquè no són una entitat. Si són una aliança, quin tipus d'aliança pot signar?

- Més enllà d'això, quines discrepàncies teniu en quant al contingut?

Diuen que solucionaran els problemes de l'escola però realment els agreugen. Els problemes reals són la manca de recursos i la segregació escolar. Escola Nova 21 estratifica encara més l'ensenyament perquè decideixen quins centres fan innovació i quins no sense fer una anàlisi sistemàtica i profunda del que es fa a cada escola de Catalunya. Ara per ara hi ha molta gent fent projectes que ells mateixos podrien considerar innovadors però, com no se'ls han mirat, no els posaran l'etiqueta.

Tot trontolla des del principi. Quan van fer el programa a TV3, ho tenia clar: No ens vengueu molt la moto! Ens ensenyaven una escola dels jesuïtes de Lleida que té una impressora 3D i una escola de Terrassa on les mares van a preparar els entrepans perquè els nens no caiguin de gana pels passadissos. Mentre no solucionem aquesta desigualtat, les pedagogies no podran solucionar els problemes de l'ensenyament. Què és innovació, el que diuen ells o que cada professor s'adapti al seu alumnat?

- És un assumpte que has estat treballant. Tindrem algun informe o document final?

La intenció és seguir treballant-hi perquè veiem que pot ser l'eix perquè la privatització acabi d'entrar de ple al Departament. Trobem molt important treure aquesta informació. Al segon debat extraordinari de l'escola pública a Catalunya vaig fer una aportació explicant dades relacionades amb el que t'estava dient.

- Si Escola Nova 21 és incapaç de solucionar les mancances del sistema educatiu català, quina és la solució? Més pressupost, reestructuració del Departament..?

És un assumpte pressupostari claríssim però el pressupost per ell sol no pot donar resposta. Les polítiques educatives han volgut criminalitzar el professorat fiscalitzant la tasca que fem, tallant-nos hores, precaritzant el nostre salari i carregant-se la democràcia al centre. A un centre públic és necessari que hi hagi intercanvi entre el professorat. És molt important perquè a una aula et trobes tot tipus de discriminacions socials, com les que hi ha fora de l'escola, famílies desnonades, que no poden pagar les despeses de la llar...

Si el professorat no pot fer de coixí, l'alumne es desvincularà per sempre de procés educatiu. Si una cosa he après durant tots els anys que porto de professora és que quan més parles amb els alumnes, més suport tenen i més integrats se senten. És evident que fem una funció social, però aquesta tasca s'ha d'acompanyar de les polítiques educatives adequades. Per tant, una de les millores és fer polítiques que afavoreixin els espais d'intercanvi, que integrin tot l'alumnat, que permeti la formació del professorat...

** Entrevista realitzada per Jordi Pascual publicada a El Cugatenc*

<https://elcugatenc.cat/drets/marta-minguella-cgt-viario-adoctrinament-renovacio-escola-nova-21>